

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów »Strategia UE w zakresie ogrzewania i chłodzenia«”

(COM(2016) 51 final)

(2017/C 034/25)

Sprawozdawca: **Baiba MILTOVIČA**

Wniosek o konsultację	Komisja Europejska, 16.2.2016
Podstawa prawna	Art. 304 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (COM(2016) 51 final)
Sekcja odpowiedzialna	Sekcja Transportu, Energii, Infrastruktury i Społeczeństwa Informacyjnego
Data przyjęcia przez sekcję	06.10.2016
Data przyjęcia na sesji plenarnej	19.10.2016
Sesja plenarna nr	520
Wynik głosowania (za/przeciw/wstrzymało się)	229/3/3

1. Wnioski i zalecenia

1.1. Strategia w zakresie ogrzewania i chłodzenia, które wywierają bezpośredni, codzienny wpływ na wszystkich obywateli UE, powinna być pojawić się już dawno i jest jak najbardziej pożądana. W całej Europie istnieje wiele możliwości poprawy, jeśli tylko przestrzegane będą najlepsze praktyki i ustanowione zostaną spójne ramy polityczne wspierane dostępnymi funduszami.

1.2. Ta kompleksowa strategia UE jest niezwykle ambitna. Zakłada, że osiągnięcie celów UE dotyczących klimatu i energii będzie w znaczącym stopniu zależec od skutecznego i spójnego stosowania tej strategii na szczeblu państw członkowskich. Sugeruje, że samo wzmocnienie roli energii odnawialnej w ogrzewaniu i chłodzeniu mogłoby wnieść największy wkład w realizację średnio- i długoterminowych celów i fakt ten powinien zostać dostrzeżony w ciągłym programie unii energetycznej.

1.3. W związku z tym EKES zaleca, aby roczne sprawozdanie na temat stanu unii energetycznej zawierało specjalną sekcję opisującą postępy w zakresie tej strategii.

1.4. Komitet docenia prace podjęte przez Komisję w zakresie identyfikacji i zestawiania danych odnoszących się do ogrzewania i chłodzenia. Takie dane mają kluczowe znaczenie. Eurostat powinien traktować priorytetowo prace w zakresie bardziej kompleksowego gromadzenia zbioru danych, w szczególności dotyczących energii wykorzystywanej w ogrzewaniu.

1.5. Rola, jaką musi odgrywać konsument w zapewnieniu skuteczności każdej ogólnej strategii, jest istotna i Komitet wzywa do dalszego rozwijania jego propozycji dotyczącej kompleksowego europejskiego dialogu w sprawie energii, aby znacznie zwiększyć świadomość i ulepszyć tworzenie jasnych zachęt dla konsumentów w celu pobudzenia zmiany zachowań. Takie zachęty nie tylko powinny mieć charakter finansowy, ale powinny również podkreślać pozytywny wpływ społeczny wielu środków zawartych w strategii oraz być ukierunkowane na osoby znajdujące się w niekorzystnej sytuacji i doświadczające ubóstwa energetycznego.

1.6. Komitet zaleca pilne podjęcie analizy porównawczej programów w sektorze publicznym i prywatnym mających na celu wspieranie programów dotyczących efektywnego, niskoemisyjnego ogrzewania i chłodzenia.

1.7. Nowe podejście do polityki urbanistycznej, spójne z proponowaną strategią, powinno zostać wprowadzone na szczeblu regionalnym i gminnym we wszystkich państwach członkowskich, aby zapewnić realizację strategii. Komisja podkreśla rolę Porozumienia Burmistrzów w tym zakresie.

1.8. Unijne cele energetyczne i klimatyczne wysokiego szczebla powinny zostać przełożone na wyraźny wkład państw członkowskich, realizowany za pośrednictwem krajowych planów w ramach, na przykład, pięcioletnich celów określonych dla poszczególnych sektorów z miernikami opracowanymi specjalnie dla ogrzewania i chłodzenia.

2. Wstęp

2.1. Strategia w zakresie ogrzewania i chłodzenia zapewnia pierwszą im poświęconą ocenę na szczeblu UE obejmującą cały sektor. Ogrzewanie i chłodzenie stanowią około 50 % całkowitego zużycia energii w UE i pozostaną w długim okresie największym czynnikiem stymulującym popyt na energię, przy czym ogrzewanie budynków stanowi największy element sektora. Trwały charakter technologii grzewczych dla budynków oznacza, że będą one odgrywać istotną rolę w odniesieniu do możliwości osiągnięcia przez UE jej średnio- i długoterminowych celów klimatycznych i energetycznych. Ogrzewanie pomieszczeń i wody użytkowej dla budynków jest obecnie jednym z największych sektorowych zastosowań energii i jego dekarbonizacja jest najtrudniejsza. Ogrzewanie jest obecnie zapewniane głównie przy użyciu energii z paliw kopalnych dostarczanej bezpośrednio do budynków, co stwarza problemy dotyczące bezpieczeństwa i emisji na szczeblu lokalnym.

2.2. Zaangażowane są wszystkie sektory społeczeństwa obywatelskiego. Wymogi w zakresie energii większości dużych gałęzi przemysłu przetwórczego, gdzie ciepło jest zazwyczaj szeroko stosowane, wpływają bezpośrednio na ich konkurencyjność; chłodzenie ma kluczowe znaczenie w znacznej części łańcucha przetwórstwa spożywczego, dystrybucji, sprzedaży detalicznej i przechowywania, przy czym koszt i efektywność ogrzewania i chłodzenia w gospodarstwach domowych stanowią przedmiot troski dla wszystkich.

2.3. Coraz większa liczba gospodarstw domowych w państwach członkowskich wydaje dużą część dochodów na energię, co prowadzi do pogłębienia ubóstwa energetycznego. W szczególności narażone są osoby starsze, znajdujące się w niekorzystnej sytuacji oraz grupy o niskich dochodach i EKES zasugerował ustanowienie centrum monitorowania ubóstwa energetycznego w celu analizowania tego problemu i poradzenia sobie z nim ⁽¹⁾. Aby osiągnąć skuteczne rezultaty, konieczna jest synergia wynikająca z połączenia środków społecznych, finansowych i technicznych. Położenie większego nacisku na gromadzenie dokładnych danych dotyczących ogrzewania pomoże w zwalczaniu ubóstwa energetycznego.

2.4. Transport ciepła i zimna jako takich nie jest ani łatwy lub opłacalny. Prowadzi to do bardzo rozdrobnionych rynków o wymiarze lokalnym. Chłodzenie stanowi jedynie 5 % zapotrzebowania na energię, ogrzewanie – 95 %, przy zapotrzebowaniu na ogrzewanie znacząco przewyższającym zapotrzebowanie na chłodzenie, choć chłodzenie jest niezbędne w cieplejszych państwach członkowskich. Inwestycje kapitałowe w systemy ogrzewania i chłodzenia są zazwyczaj średnio- lub długoterminowe, ale rozwój technologii w tym sektorze jest szybki.

2.5. EKES we wcześniejszych opiniach ⁽²⁾ wzywał do przyjęcia zintegrowanego i spójnego podejścia politycznego w sektorze energetycznym oraz większej roli społeczeństwa obywatelskiego i dialogu ze społeczeństwem obywatelskim w tych kwestiach. Jest to obecnie formalnie traktowane priorytetowo w ramach pakietu dotyczącego unii energetycznej i zidentyfikowanie ogrzewania i chłodzenia jako kluczowego sektora umożliwia wzajemne odniesienia i zapewnienie spójności w opracowywanych pakietach prawodawczych dotyczących klimatu i energii.

3. Podsumowanie komunikatu Komisji i uwagi

3.1. Komunikat przedstawia ocenę potencjału sektora w zakresie przyczynienia się do osiągnięcia strategicznych celów UE dotyczących klimatu i energii i towarzyszy mu dokument roboczy służb Komisji zapewniający podstawy analityczne i naukowe. Komunikat ma on na celu nadanie priorytetowego znaczenia ogrzewaniu jako obszarowi polityki dotyczącemu efektywności energetycznej i zachęca do merytorycznej debaty i wypracowania zgody w tej kwestii oraz powiązanych kwestiach związanych ze zmniejszeniem zapotrzebowania na energię i dekarbonizacją.

⁽¹⁾ Dz.U. C 341 z 21.11. 2013, s. 21.

⁽²⁾ Dz.U. C 383 z 17.11.2015, s. 84, Dz.U. C 198 z 10.7.2013, s. 56, Dz.U. C 318 z 29.10.2011, s. 155; Dz.U. C 277 z 17.11.2009, s. 75.

3.2. Te ramy strategiczne określają cztery najważniejsze obszary działania: efektywność termiczna budynków; efektywna i zrównoważona technologia grzewcza; integracja niewykorzystanego potencjału przemysłu przy jednoczesnej poprawie jego efektywności; oraz większa synergia z systemem elektroenergetycznym, gdzie ważną rolę do odegrania mają pompy ciepła i inne systemy wykorzystujące energię ze źródeł odnawialnych. Nakreślono wiele możliwych działań, ale szczegółowe rozwiązania zostaną przedstawione w ramach prawodawczego pakietu przeglądowego obejmującego unię energetyczną.

3.3. Dominująca wizja dotyczy dekarbonizacji budynków poprzez renowację, bardziej efektywne systemy ogrzewania i chłodzenia, rozbudowę systemów lokalnego ogrzewania oraz przechodzenie z paliw kopalnych na niskoemisyjne źródła energii. Budynki mieszkalne stanowią największą część budynków w Europie, przy czym 60–70 % zasobów mieszkaniowych UE zostało wybudowanych w latach 80. XX wieku lub wcześniej, a domy mają największe jednostkowe zużycie energii (kWh/m²/rok). Niskie tempo modernizacji budynków zwiększa wysokie obciążenie finansowe konsumentów. Gospodarstwa domowe w UE wydają średnio 6,4 % (COM(2014) 520 final) swoich rozporządzalnych dochodów na zużycie energii związane z domem, około dwóch trzecich na ogrzewanie i jednej trzeciej na inne cele. Coraz większa liczba gospodarstw domowych ma problemy z pokrywaniem kosztów energii. Przystępne cenowo ogrzewanie i chłodzenie ma kluczowe znaczenie dla utrzymania jakości życia konsumentów w gospodarstwach domowych.

3.4. Jako że nie wszystkie gałęzie przemysłu mogą się przestawić na niskoemisyjne źródła energii, w szczególności ze względu na fakt, że wiele gałęzi przemysłu przetwórczego wymaga wysokoenergetycznych paliw kopalnych, podstawowe znaczenie będzie miało wykorzystywanie znacznie większej ilości ciepła odpadowego wytwarzanego przez niektóre instalacje przemysłowe i instalacje wytwórcze energii elektrycznej jako produkt uboczny. W dokumencie roboczym dostrzega się wykorzystywanie ciepła odpadowego z procesów przemysłowych w systemach lokalnego ogrzewania oraz zwiększanie roli nowych technologii i paliw alternatywnych jako posiadających potencjał do wniesienia istotnego wkładu.

3.5. Strategia wskazuje kilka ważnych wyzwań. Paliwa kopalne stanowią ponad 80 % zużywanej energii, co czyni ten sektor kluczowym w osiągnięciu celów w zakresie niskoemisyjności oraz przechodzeniu na efektywniejszy i bezpieczniejszy system energetyczny. Dwie trzecie budynków w UE – z których większość będzie nadal wykorzystywana w 2050 r. – zostało wybudowanych przed wprowadzeniem wymogów dotyczących efektywności energetycznej. Zachęty do „ulepszania” mogą tracić swój impet w kaskadzie uzgodnień dotyczących własności lub najmu i mogą być osłabiane przez brak odpowiednich systemów finansowania. W sektorze grzewczym brak jest konkurencji kształtowanej przez rynek, wykszolenia i fachowej wiedzy wśród konstruktorów i instalatorów i świadomości potencjalnych korzyści wśród prywatnych konsumentów. Tempo renowacji budynków jest niskie (0,4–1,2 % rocznie), a ponadto ubóstwo energetyczne staje się coraz większym problemem w UE.

3.6. Prawie 50 % budynków posiada kotły o sprawności poniżej 60 %, a aktualny poziom technologii (obecnie wymagany zgodnie z przepisami przy wymianie) pozwala osiągać ponad 90 %. Ponadto ogrzewanie gospodarstw domowych (paliwami kopalnymi i biomasą) wywiera znaczący wpływ na zanieczyszczenie powietrza w niektórych częściach Europy. Niemniej duża część kotłów funkcjonuje znacznie dłużej niż ich przewidywany okres eksploatacji. Koszty pozostają znaczącym czynnikiem przy wymianie i choć zwrot z inwestycji jest niezmiennie bardzo dobry, nadal występują trudności w znalezieniu kapitału początkowego, w szczególności w przypadku przejścia na odnawialne źródło energii, takie jak słoneczne lub geotermalne źródła energii bądź pompy ciepła. W tym stuleciu przemysł osiągnął duże oszczędności w zakresie efektywności energetycznej, ale MSP w szczególności napotyka na problemy z nadaniem priorytetu działaniom usprawniającym i ich finansowaniem.

3.7. Systemy lokalnego ogrzewania, zapewniające obecnie 9 % ogrzewania w UE, akcentuje się jako zdolne do znaczącego rozwoju i dzięki wykorzystywaniu ciepła odpadowego mające więcej możliwości do przejścia na odnawialne lub mieszane źródła ciepła niż indywidualne gospodarstwa domowe. Skojarzone wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła również nie jest wystarczająco rozwinięte, a potencjał inteligentnych budynków – mieszkalnych, usługowych lub przemysłowych – w połączeniu z inteligentną siecią zapewnia perspektywy w zakresie efektywności oraz możliwość większego uczestnictwa gospodarstw domowych jako prosumentów. Strategia pośrednio sugeruje rozwijanie idei „prosumenta” na poziomie indywidualnego gospodarstwa domowego poprzez nowe technologie grzewcze i zwiększanie świadomości.

3.8. Proponowane są narzędzia i rozwiązania. Konsekwentna, przegląd i wdrożenie instrumentów UE w ramach opracowywania programu unii energetycznej zapewni fundamenty dla strategii. W szczególności można podkreślić dyrektywę w sprawie efektywności energetycznej, dyrektywę w sprawie charakterystyki energetycznej budynków, unijne ramy dotyczące ekoprojektu i etykietowania energetycznego, dyrektywę w sprawie odnawialnych źródeł energii i system handlu uprawnieniami do emisji. Strategia powinna mieć znacząco przyczynić się do skuteczniejszej koordynacji tych środków.

3.9. Wyszczególnione są konkretne działania, jakie Komisja podejmie w celu sprostania opisanym wyzwaniom oraz wsparcia już wprowadzonych środków prawodawczych. Wśród nich można wymienić promowanie energii ze źródeł odnawialnych, zachęcanie do uczestnictwa obywateli, lepszą współpracę ze zrzeszeniami konsumentów, większe zaangażowanie w innowacje na przykład w ramach strategicznego planu w dziedzinie technologii energetycznych oraz zachęcanie do przyjmowania nowych rodzajów podejścia do finansowania działań. Strategia musi być ukierunkowana na konsumenta i podkreślać przejście na systemy niskoemisyjne w oparciu o energię ze źródeł odnawialnych i ciepło odpadowe.

4. Uwagi ogólne

4.1. Ogrzewanie i chłodzenie odgrywają znaczącą rolę w przemyśle, w przetwórstwie spożywczym oraz magazynowaniu i w sektorze usług. Mają również wpływ na każdego obywatela UE, ponieważ wszyscy pragną mieć wygodne warunki życia i pracy. Koszt i dostępność ogrzewania i chłodzenia determinuje nie tylko stopień ubóstwa energetycznego występującego w społeczeństwie, ale również konkurencyjność całych sektorów biznesowych. Dlatego EKES z zadowoleniem przyjmuje ten pierwszy strategiczny przegląd ogrzewania i chłodzenia w UE.

4.2. Wizja przedstawiona w dokumencie przewiduje, że wdrożenie opisanych strategii będzie miało decydujące znaczenie w zapewnieniu niższych kosztów, poprawie bezpieczeństwa energetycznego, zmniejszeniu uzależnienia od importu i realizacji celów klimatycznych. Komitet w pełni popiera tę wizję, ale zwraca uwagę na zakres i złożoność wyzwań opisanych w strategii, przy czym niektóre z nich mogą być niedoceniane, np.: znaczące wymogi, które zostaną nałożone na państwa członkowskie; niezbędna zmiana zachowań obywateli; skuteczność systemów wsparcia finansowego; przeciwdziałanie niepewności w zakresie cen energii; określenie i wdrożenie najskuteczniejszych rozwiązań technicznych.

4.3. Konsumenci w wielu państwach członkowskich są obsługiwani przez systemy lokalnego ogrzewania, które mogą przynosić znaczące korzyści pod względem kosztów, efektywności i wykorzystania ciepła odpadowego. Komitet wzywa instytucje UE do uznania wyraźnego i pozytywnego podkreślenia roli tego sektora w strategii oraz do wspierania rozwijania i ulepszania miejskich systemów lokalnego ogrzewania dzięki środkom finansowym oraz środkom dotyczącym renowacji i usprawnień technicznych. Modernizacja ciepłowni może przynieść znaczące korzyści pod względem zużycia energii i emisji, a opracowywane nowe zasady dotyczące struktury rynku powinny wymagać stosowania najlepszych dostępnych technik. W szczególności należy zapewnić potencjalne synergie między energią z odpadów (przy uwzględnieniu jej znaczącego potencjału) a systemami lokalnego ogrzewania.

4.4. W strategii należy zwrócić większą uwagę na rolę konsumentów i w szczególności znaczenie kształcenia i szkolenia dla zmiany zachowań. Szczególnym wyzwaniem jest świadomość korzystania z ogrzewania i kosztów w budynkach wielorodzinnych. Inteligentne budynki i inteligentne ogrzewanie wymagają inteligentnych mieszkańców posiadających odpowiednie umiejętności cyfrowe. W strategii nie podkreślono w wystarczającym stopniu roli, jaką musi odgrywać konsument w zapewnieniu skuteczności każdej strategii. Tendencja do poświęcania oszczędności w zakresie efektywności energetycznej dla „wygody” i niechęć wśród konsumentów do wprowadzania znaczących zmian w ich stylu życia w celu maksymalizowania korzyści wynikających z nowych technologii wymaga dalszej analizy przez dogłębne badania nad czynnikami wywołującymi zmianę zachowań.

4.5. W strategii wyraźnie wskazano, że ukierunkowane pakiety finansowe będą miały kluczowe znaczenie w zachęcaniu do koniecznych inwestycji publicznych i prywatnych. EKES zauważa, że jedynie bardzo mała część finansowania zatwierdzonego przez EBI dla sektora energetycznego w ramach Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych jest kierowana na odpowiednie projekty dotyczące ogrzewania i chłodzenia. Dokument roboczy nie zawiera przykładów lub analiz odpowiednich programów w państwach członkowskich, a tylko niektóre z nich z powodzeniem zachęcają do inwestycji.

4.6. Biorąc pod uwagę ogromne znaczenie ogrzewania i chłodzenia w realizacji unijnych celów klimatycznych i energetycznych, EKES sugeruje, aby roczne sprawozdanie na temat stanu unii energetycznej zawierało specjalną sekcję opisującą postępy i przyszłe działania w oparciu o wyzwania zidentyfikowane w sekcji trzeciej omawianej strategii. Przyniesie to dwie znaczące korzyści:

— ukaże centralną rolę ogrzewania w realizacji celów i doprowadzi do uznania tego faktu we wszystkich aspektach programu unii energetycznej,

— zapewni konkretną koncentrację sprawozdania na konsumencie i wesprze zamiary dotyczące umieszczenia w centrum uwagi konsumentów oraz osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji.

5. Uwagi szczegółowe

5.1. W towarzyszącym dokumencie roboczym wykorzystano dane z licznych źródeł w celu zbudowania obrazu, w jaki sposób energia jest wykorzystywana na potrzeby ogrzewania i chłodzenia w całej UE. Dokonano szacunków i wyciągnięto racjonalne wnioski, ale obraz w dużej mierze dotyczy stanu sektora na 2012/2013 r. Pomocne byłyby obszerniejsze dane wskazujące tendencje w ostatniej dekadzie. Eurostat powinien traktować priorytetowo prace w zakresie bardziej kompleksowego gromadzenia zbioru danych w szczególności dotyczących energii wykorzystywanej w ogrzewaniu ⁽³⁾.

5.2. Należy również zauważyć, że jeżeli 90 % zakładanego wzrostu OZE wykorzystywanych w ogrzewaniu do 2020 r. będzie pochodzić z biomasy, to zmniejszenie emisji pyłów i gazu z procesu spalania biomasy pozostaje wyzwaniem. Wnioski dotyczące uaktualnionej polityki UE w zakresie zrównoważonej bioenergii w okresie 2020–2030 będą szczególnie ważne (mają stanowić element pakietu UE na rzecz energii odnawialnej, przewidywanego do końca 2016 r.) i powinny uwzględniać negatywny wpływ niektórych rodzajów biomasy na zdrowie oraz inne kwestie.

5.3. Występują znaczące różnice między państwami członkowskimi w odniesieniu do systemów energetycznych, struktur prawnych, technologii budowlanej i modeli biznesowych. Przygotowywane pakiety ustawodawcze związane z realizacją strategii powinny zapewniać miejsce dla krajowych dostosowań.

5.4. Z uwagi na to zróżnicowanie między państwami członkowskimi istotne jest, aby po wyznaczeniu wymaganych celów utrzymać neutralność technologiczną w odniesieniu do ich najlepszej realizacji na szczeblu krajowym i lokalnym. Rozległe doświadczenia miast i lokalnych organów w opracowywaniu planów dotyczących zrównoważonej energii, czego wyrazem jest Porozumienie Burmistrzów, zapewniają cenne informacje.

5.5. Strategia sugeruje, aby banki detaliczne udostępniły specjalne finansowanie kredytowe na renowację prywatnie wynajmowanych budynków, ale europejscy kredytodawcy hipoteczni (Europejska Federacja Hipoteczna – Europejska Rada ds. Obligacji Zabezpieczonych) planują umożliwić właścicielom domów kwalifikowanie się do zredukowanych rat spłaty kredytów hipotecznych, jeśli podejmą się renowacji poprawiających efektywność energetyczną, oraz niższego oprocentowania kredytów na ich opłacenie. EKES wzywa europejskie podmioty regulacyjne do pilnego i pozytywnego rozpatrzenia tej inicjatywy.

5.6. Komitet w różnych opiniach odnotowywał rozwój przedsiębiorstw usług energetycznych (ESCO) ⁽⁴⁾ oraz rolę, jaką mogą odegrać w promowaniu wyborów energetycznych i efektywności dla konsumentów. Przyjmując z zadowoleniem ten wkład, EKES apeluje do Komisji o zachęcanie państw członkowskich do zapewnienia właściwego nadzoru i monitorowania ESCO lub podobnych podmiotów prywatnych chroniących interesy konsumentów. Zaufanie konsumentów do takich usług oraz innych programów w zakresie doradztwa energetycznego jest istotną kwestią ⁽⁵⁾.

5.7. EKES wysoko ceni inicjatywę Komisji Europejskiej związaną z Obywatelskim Forum Energetycznym w Londynie i apeluje o większe zaangażowanie obywateli wspierane przez intensywniejszą współpracę z europejskimi zrzeszeniami konsumentów. Zmiany legislacyjne, regulacyjne, technologiczne, społeczne i behawioralne wspierające transformację energetyki będą wymagały zrozumienia i poczucia współodpowiedzialności ze strony społeczeństwa, by przyniosły pełne rezultaty. Kwestia położenia większego nacisku na uczestnictwo obywateli została opisana w propozycji EKES-u dotyczącej europejskiego dialogu na temat energii, który spełnia takie aspiracje.

⁽³⁾ Dz.U. C 264 z 20.7. 2016, s. 117.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 120 z 20.5.2005, s. 115; Dz.U. C 162 z 25.6.2008, s. 62; Dz.U. C 24 z 28.1.2012, s. 134.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 383 z 17.11. 2015, s. 84.

5.8. Omawiana strategia wzywa do nadania najwyższego priorytetu radykalnemu, skoordynowanemu podejściu do ogrzewania i chłodzenia. Takie podejście musi zostać włączone w obecne przeglądy i pakiety prawodawcze. Dlatego przeglądy dyrektywy 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej, dyrektywy 2010/31/UE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków, nowej dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii na okres 2020–2030 oraz uaktualniona unijna polityka zrównoważonego rozwoju bioenergii muszą obejmować konkretne odniesienia do centralnej roli ogrzewania i chłodzenia oraz przyjęcie skoordynowanych środków proponowanych w tej strategii.

5.9. W związku z tym Komitet z niepokojem odnotowuje utraconą szansę nadania priorytetu efektywności energetycznej w niedawno opublikowanym rozporządzeniu w sprawie wspólnego wysiłku redukcyjnego (COM(2016) 482 final). Państwa członkowskie w Europie Wschodniej mogłyby w większym stopniu wykorzystywać renowację budynków jako rozwiązanie problemów zanieczyszczenia, uzależnienia energetycznego i ubóstwa energetycznego, a to rozporządzenie mogłoby ukierunkować zasoby na realizację tego celu.

Bruksela, 19 października 2016 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Georges DASSIS
